

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ

ટેક્સ અપીલ નં. ૭૩૨/૨૦૦૫

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમુર્તીશ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તીશ્રી કે. જે. ઠાકર

=====

૧ શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?

૨ રીપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવામાં આવે કે નહીં?

૩ શું ન્યાયમુર્તીશ્રી ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?

૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ના અર્થઘટન અંગેના કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે કે પછી તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશનો સમાવેશ થાય છે?

૫ શું તે દીવાની ન્યાયાધીશને પરીપત્રીત કરવાનું છે?

=====

ગુરુ આશિષ શિપ બ્રેકર્સ.... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ ઇનકમ ટેક્સ.... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતી:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ માટે શ્રી આર. કે. પટેલ, વકીલશ્રી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે શ્રીમતી મૌના એમ. ભટ્ટ, વકીલશ્રી

=====

ખંડપીઠ: માનનીય ન્યાયમુર્તીશ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તીશ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ:૦૫/૧૧/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા: માનનીય ન્યાયમુર્તીશ્રી કે. એસ. ઝવેરી)

૧. આ અપીલ મારફતે, અપીલકર્તાએ ઇનકમ ટેક્સ અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલ, રાજકોટ બેંચ, રાજકોટ દ્વારા ૧.૪.૧૯૮૪ થી ૩૦.૬.૧૯૯૯ સુધીના બ્લોક સમયગાળા માટે આઈટીએ નં. (એસએસ) ૧૪ (આરજેટી) ની ૨૦૦૨ માં પસાર કરવામાં આવેલ ચુકાદા અને હુકમને પડકાર્યો છે.

૨. અપીલ ગ્રાહ્ય કરતી વખતે, આ અદાલતે કાયદાનો નીચે મુજબનો મહત્વનો પ્રશ્ન ઘડ્યો હતો:

"શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ઇનકમ ટેક્સ અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલ આકારણી અધિકારીને ઇનકમ ટેક્સ અધિનિયમ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૧૪૮ હેઠળ આકારણી વર્ષના સંદર્ભમાં નોટિસ જારી કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં કાયદાકીય રીતે ન્યાયી હતું કે જે નિયમિત આકારણી કાર્યવાહીમાંથી અપીલ મારફતે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ન હતું?"

૩. વર્તમાન કેસની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે અપીલકર્તા એક પેઢી છે જે નિયમિતપણે ભાવનગર ખાતેની ઇનકમ ટેક્સ ઓફિસ દ્વારા કર આકારણી મેળવે છે. ૩૦.૬.૧૯૯૯ ના રોજ, વિભાગ દ્વારા ઇનકમ ટેક્સ અધિનિયમ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૧૩૨ હેઠળ તપાસ અને જમીની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી. આ કાર્યવાહીના પરિણામે, કેટલીક સુનાવણીઓ થઈ હતી અને આકારણી સ્તરે સ્પષ્ટતા અને પુરાવાઓ પર વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારબાદ છેવટે કાયદાની કલમ ૧૫૮બીડી હેઠળ તારીખ ૨૭.૬.૨૦૦૧ ના હુકમથી આકારણી અધિકારી દ્વારા આકારણી હુકમ બહાલ રાખવામાં આવ્યો હતો. ૧.૪.૧૯૮૯ થી ૩૦.૬.૧૯૯૯ સુધીના સમયગાળાના સંદર્ભમાં કુલ બિનહિસાબી આવક રૂ. ૧,૪૧,૧૪,૯૫૨/- નક્કી કરવામાં આવી હતી. અપીલકર્તાએ ઇનકમ ટેક્સ અધિનિયમ ૧૯૬૧ ની જોગવાઈઓના પાલનમાં બ્લોક આકારણી યોજના હેઠળ તપાસ કાર્યવાહીની ગુણદોષ તેમજ કાયદેસરતા પર વિવિધ આધારો પર વિદ્વાન સીઆઈટી (અપીલ્સ) સમક્ષ પ્રથમ અપીલ કરી હતી. ત્યારબાદ, મહેસૂલ વિભાગે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ બીજી અપીલ કરી હતી જેણે અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરી હતી, જેની સામે, અપીલકર્તા દ્વારા વર્તમાન અપીલ કરવામાં આવી છે.

૪. પક્ષકારો માટે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલશ્રીઓને સાંભળવામાં આવ્યા અને તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર વિચાર કરવામાં આવ્યો. સામાવાળા માટે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી ભટ્ટે સ્પષ્ટ કર્યું કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પેરા-૧૩ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને, કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ

પહેલેથી જ જારી કરવામાં આવી છે. [૧૯૯૯] ૨૪૦ આઈટીઆર ૨૨૪ (ગુજરાત) પર રિપોર્ટ થયેલ અદાલી એક્સપોર્ટ્સ વિ. કેપ્યુટી કમિશનર ઓફ ઇનકમ-ટેક્સ (એસેસમેન્ટ્સ) ના કેસમાં આ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે "આમ રેકૉર્ડ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે જે તારીખથી સામાવાળા આકારણી અધિકારીને ઓડિટ વાંધા અંગે માહિતગાર કરવામાં આવ્યા હતા, તે તારીખથી માર્ચ ૧૮, ૧૯૯૭ સુધીના કોઈપણ સમયે, તેમણે કરદાતાના કેસમાં કલમ ૮૦એચએચસી હેઠળના લાભની ગણતરી અંગે આકારણી કાર્યવાહીમાં પોતાના અગાઉના નિર્ણયની યોગ્યતા અંગે કોઈ શંકા હોવાનો કોઈ સંકેત આપ્યો ન હતો. આ દૃષ્ટિકોણ ધરાવતા હોવા છતાં, તેઓ વરિષ્ઠ અધિકારીઓને સૂચવતા રહ્યા છે કે જો તેમનો દૃષ્ટિકોણ સ્વીકાર્ય ન હોય, તો કલમ ૧૪૭ અથવા કલમ ૨૬૩ નો આશ્રય લઈ શકાય છે એટલે કે વરિષ્ઠ સત્તાધિકારી દ્વારા લેવાયેલા દૃષ્ટિકોણના આધારે." અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પેરા-૧૩ માં આપવામાં આવેલા નિર્દેશો નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૧૩. જોકે, રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા સાહિત્યની ચકાસણી કરતા, અમે શોધીએ છીએ કે બે સહયોગી પેઢીઓ મેસર્સ એલ.જી. ઇન્ડસ્ટ્રીઝ અને મેસર્સ અગ્રવાલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના કેસમાં બ્લોક આકારણીમાં કરવામાં આવેલી સમાન કાર્યવાહીમાં, તપાસના સમયગાળા દરમિયાન મળેલા સાહિત્યમાં વિસંગતતા પર વિચાર કરવા માટે કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી. જોકે, વર્તમાન

કરદાતાના કેસમાં, તપાસના સમયગાળા દરમિયાન મળેલી વિસંગતતાની તપાસ કરવા માટે આકારણી અધિકારી દ્વારા કલમ ૧૪૮ હેઠળ જારી કરાયેલી આવી કોઈ નોટિસ અમને મળતી નથી. તેથી, અમે આકારણી અધિકારીને રૂ. ૨૩,૫૦,૭૦૦/- ની રકમના તપાસના જથ્થામાં વિસંગતતા અને રૂ. ૧૪,૫૬,૧૪૦/- ની રકમના હિસાબી ચોપડા બહારની બિન-લોહ ધાતુઓ ના સંદર્ભમાં મળેલી વિસંગતતાની જે વર્ષ સાથે આવી વિસંગતતા સંબંધિત છે તે વર્ષના સંદર્ભમાં કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ જારી કરીને તપાસ કરવા નિર્દેશ આપીએ છીએ. જેમ કે સીઆઈટી(એ) એ ગુણદોષ પર મુદ્દાનો નિર્ણય કર્યો નથી અને માત્ર એવું જણાવીને વધારો રદ કર્યો છે કે આવી વિસંગતતા સંબંધિત છે. જેમ કે સીઆઈટી(એ) એ ગુણદોષ પર મુદ્દાનો નિર્ણય કર્યો નથી અને માત્ર એવું જણાવીને વધારો રદ કર્યો છે કે એન્ટ્રી બિલમાં દર્શાવેલ તેલના જથ્થામાં અને હિસાબી ચોપડામાં વેચાયેલા તરીકે દર્શાવેલ તેલના જથ્થામાં આવી વિસંગતતા અને ચોપડા બહાર બિન-લોહ ધાતુઓનું વેચાણ નિયમિત આકારણી દરમિયાન હાથ ધરવાનું રહે છે. આમ અમે શોધીએ છીએ કે જે વર્ષ સાથે વિસંગતતા સંબંધિત છે તે સંબંધિત વર્ષ માટે આકારણી પુનઃશરૂ કરવા અને કરદાતાને યોગ્ય તક આપ્યા પછી ગુણદોષ પર વિસંગતતાની તપાસ કરવા માટે સીઆઈટી(એ) દ્વારા યોગ્ય નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો નથી. તેથી, બાબતની યોગ્યતામાં,

અમે આકારણી અધિકારીને તેલ અને બિન-લોહ ધાતુના હિસાબે આક્ષેપિત વિસંગતતાની, જે સંબંધિત વર્ષો સાથે વિસંગતતા સંબંધિત છે તે વર્ષોની આકારણી પુનઃશરૂ કરીને તપાસ કરવા નિર્દેશ આપીએ છીએ. અમે તદનુસાર નિર્દેશ આપીએ છીએ."

૫. તેથી, અમારા મતે, અધિનિયમની કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ જારી કરવા માટે પેરા-૧૩ માં આપવામાં આવેલા નિર્દેશો આ અદાલતના નિર્ણયથી વિપરીત છે, અને તેથી, જારી કરાયેલ નિર્દેશ રદ અને બાતલ કરવામાં આવે છે કારણ કે આવો નિર્દેશ વિભાગ વિરુદ્ધ જારી કરી શકાય નહીં. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલના હુકમના પેરા ૧૧ અને ૧૨ માં આપવામાં આવેલા નિર્દેશોમાં ફેરફાર કરવામાં આવતો નથી. આ અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(કે એસ ઝવેરી, ન્યાયમુર્તીશ્રી)

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમુર્તીશ્રી)

વિષય: આવકવેરા અપીલ અધિકરણની કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ જારી કરવાનો નિર્દેશ આપવાની સત્તા અંગેનો નિર્ણય

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા

ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.